

Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik
Tone Maslo — Tiska Celjska tiskarna —
Uredništvo in uprava: Celje, Titov trg 5 —
Poštni predal 123 — Telefon: uredništvo
34-23, uprava 25-23 — Tek. rač. 620-305-T-1-366
pri Mestni hranilnici v Celju — Letna na-
ročnina 300, polletna 250, četrtletna 125 din
— Izhaja vsak petek — Poštnina plačana
v gotovini — Rokopisov ne vračamo.

V ZALCU SO USTANOVILI KMETIJSKO PROIZVAJALNO POSLOVNO ZVEZO

Veliki načrti za napredek gospodarstva

ZAČELI BODO GRADITI HMELJARNO, HMELJARSKI DOM IN 70 SUŠILNIC ZA HMELJ — PRIHODNJE LETO BODO DOKONČALI REGULACIJO LOŽNICE IN PRIČELI Z REGULACIJO BOLSKE

Preteklo nedeljo je bil v Zalcu drugi del ustanovnega občnega zbora Kmetijsko proizvajalne poslovne zveze v Zalcu, katerega se je udeležilo 72 delegatov iz kmetijskih zadrug in podjetij, ki bodo vključena v to poslovno zvezo. Poleg kmetijskih zadrug občin Zalec, Vransko, Soštanj, Celje in Vojnik bodo v poslovno zvezo v Zalcu vključeni podjetji Hmezad in Agroservis, Hmeljarski inštitut ter Kmetijsko posestvo Vrbje. Na zborovanju so bili navzoči tudi zastopnik Glavne zadrugne zveze tov. Jože Novinšek, predsednik OZZ v Celju tov. Franc Lubej, predsednik Občinskega odbora SZDL v Zalcu tov. Ivan Kovač ter predsednik žalske občine tov. Ivan Rančigaj.

Poleg dokončne izvolitve vodstva zveze, ki šteje 21 odbornikov, in sicer 13 zastopnikov kmetijskih zadrug ter 8 zastopnikov iz podjetij in ustanov, ki bodo v sestavu zveze, so sprejeli tudi program dela in statut zveze.

To je prva kmetijsko proizvajalna poslovna zveza v Sloveniji in po poteku zborovanja sodeč, zlasti pa po obširnem programu, ki so ga delegati sprejeli, se da sklepati, da bo delo kmetijsko proizvajalne zveze v Zalcu plodno ter koristno za nadaljnji razvoj kmetijstva.

Izvoljeni predsednik poslovne zveze tov. Miran Cenk je poudaril, da ima zveza v načrtu obsežen program dela. Iz sredstev, ki jih bo sprejemala od kmetijskih zadrug, in sicer 40 odstotkov od dobička (60% ostane zadrugam), bodo že do prihodnje sezone zgradili hmeljarno, hmeljski dom in 70 novih sušilnic.

Potrebe za te gradnje so namreč zelo nujne. Dosedanja prostori Hmezada so premajhni, da bi v najkrajšem času sprejeli in vskladiščili odkupljene količine hmelja. Ker se bodo hmeljske površine še povečale ter da bi se hmelj sprejel in vskladiščil v čim krajšem času, kar je za ohranjanje kvalitete dokaj važno, je nujno, da zgrade hmeljarno, ki bo ustrezala sodobnim zahtevam in bodočim potrebam. Hmeljarski dom, kjer bodo poslovni prostori zveze, večja dvorana za okoli 250 ljudi, kjer se bodo po potrebi sestajali hmeljarji in prostori, v katere se bo razširil Hmeljarski inštitut, katerega prostori so postali že sedaj pretesni, je v Zalcu kot središču Savinjske doline več kot nujno potreben.

Tudi sušilnice so savinjskim hmeljarjem potrebne, posebno še zato, ker že za sedanje potrebe primanjkuje za okoli 3188 m² sušilnic. Ker pa predvidevajo, da se bodo v prihodnjih letih hmeljske površine povečale od sedanjih 2000 ha na 2500 ha in ker so dobre sušilnice najvažnejši pogoj za ohranjanje dobre kvalitete hmelja, je gradnja 70 novih sušilnic več kot nujna. Sodobnih sušilnic bi potrebovali še več, vendar so se zaenkrat zaradi pomanjkanja sredstev omejili le na najnujnejše potrebe.

Z gradnjo hmeljarne in hmeljarskega doma bodo pričeli že letos, prav tako pa naj bi bile sušilnice zgrajene že do prihodnje sezone. Sušilnice bodo zgradili s pomočjo kmetijskih zadrug, ki bi naj pripravile čimprej lokacijo ter se odločile za najbolj ustrezen tip, ki bi naj ne bil predrag, hkrati pa čimbolj ekonomičen.

Delovni program poslovne zveze v Zalcu predvideva gradnjo 60 novih sušilnic na področju kmetijskih zadrug, 15 sušilnic pa bodo gradili za potrebe kmetijskih posestev. Po tem programu bodo zgradili sušilnice na področju kmetijskih zadrug Braslovče, Galicija, Gomilsko, Gotovlje, Letuš, Petrovče, Polzela, Prebold, Sempeter, Tabor, Trnava, Ljubija in Smartno ob Paki ter na kmetijskih posestvih Založe, Vrbje, Arja vas, Zovnek in na posestvu Slom v Ponikvi.

Program predvideva še, da bodo dokončali z regulacijo Ložnice drugo leto ter pričeli z regulacijo Bolske.

Poslovna zveza v Zalcu bo razen tega obširnega investicijskega programa skrbela še za dober odkup in najboljše prodajo zadrugnih pridelkov, pospeševala bo mehanizacijo in nudila preko podjetja Agroservis razne agroservisne usluge, preko Hmezada pa bo skrbovala začruga reprodukcijski material, hmeljvke ter investicijski material za žirnice in gradnjo sušil-

nic. Zadrugam bo pomagala širiti pospeševalno službo s strokovnimi predavanji, tečajji, literaturo in z osebnimi stiki med kmetovalci.

Družbeno upravljanje mora pomeniti predvsem kvaliteto

Delavske vzgojno-izobraževalne šole v celjskem okraju med prvimi v Sloveniji

KONFERENCA SVETA SVOBOD IN PROSVETNIH DRUŠTEV STA SE KOT GOSTA UDELEŽILA TUDI SEKRETAR OKR. ODBORA SZDL TOVARIŠ JAKOB ZEN TER TAJNIK REPUBLIŠKE ZVEZE SVOBOD IN PROSVETNIH DRUŠTEV TOVARIŠ ROMAN ALBREHT — KONFERENCO JE VODIL PREDSEDNIK OKR. SVETA SVOBOD IN PROSVETNIH DRUŠTEV TOVARIŠ ANDREJ SVETEK.

Preteklo nedeljo je bila v sejni dvorani OZZ v Celju razširjena konferenca Sveta Svobod in prosvetnih društev, katere so se poleg predstavnikov občinskih prosvetnih društev celjskega okraja udeležili tudi nekateri predsedniki Svobod in kulturnoprosvetnih društev. Udeležba je bila nezadovoljiva, saj je bilo od 103 društev zastopano le 45.

Tovariš Andrej Svetek je nakazal bodočo nalogo in izvedbo društvenih občinskih zborov. Med drugim je dejal, da bodo morala društva poiskati novo obliko teh zborov, ki morajo biti organizirani naši stvarnosti primerno. Posamezna prosvetna društva so gledala preveč na to, kar so napravili v preteklosti, ne gledajo pa na svoje delo perspektivno, da bi nudila delovnemu človeku to, kar si on želi. Delo v društvih bi morali vsebinsko analizirati glede na vzgojne momente. Ena glavnih in tudi najtežjih nalog kulturnoprosvetnega dela naj bi bilo pravilno izobraževanje.

Tajnik republiške zveze Svobod in prosvetnih društev tovariš Roman Albreht je dejal, da bi morala prosvetna društva izoblikovati notranjo podobo človeka, ne pa, da se zadovoljijo le z raznimi ugotovitvami.

Profesor Franjo Jakhel je razpravljal o izobraževanju in vzgoji delovnega človeka ter o organizaciji šol za odrasle. Dejaj, da naj bi šola usposobila delovnega človeka, da bi bil čim samostojnejši na svojem delovnem mestu. Zato mu je treba nuditi splošno izobrazbo, ki obsega neko določeno znanje o priložnosti in družbi, sodobno praktično in tehnično znanje ter osnove ekonomike.

V celjskem okraju so organizirali osem izobraževalnih centrov, kjer bodo delavske vzgojno-izobraževalne šole pričele prihodnji mesec s svojim delom. Naloga teh šol je praktičen in vzgojni cilj. Pri metodi dela se bo morala vzgojno-izobraževalna šola izogniti dveh napak: odmaknjenosti od življenja ter čimbolj zainteresirati poslušalca, da ne bo ostal pasiven.

Kmetijska proizvajalna poslovna zveza v Zalcu bo s svojim načinom dela, ki si ga je v programu zastavila, prav gotovo v veliki meri pripomogla k napredku kmetijstva in utrjevanju socialističnih odnosov na naši vasi. To je dovolj zgornjo pokazal že sam ustanovni občni zbor.

Izkoristiti je treba vsa sredstva, da ne postane »pouk« suhoparen. To šolo bodo lahko obiskovali vsi, ki si bodo hoteli pridobiti splošno izobrazbo. Sčasoma se bodo morali v takšne šole vključiti vsi delavci, ker sicer ne bodo kos nalogam, ki jih čakajo v tovarni. Mehanizem družbenega upravljanja mora pomeniti tudi kvaliteto, ne samo kvantiteto.

Na koncu so razpravljali še o vlogi in pomenu novih občinskih zborov v društvih Svobod in prosvetnih društvih ter o predmetniku vzgojno-izobraževalnih šol, ki bo vseboval v prvem letniku pet predmetnih skupin. Tovariš Roman Albreht je pohvalil prizadevanja in načrte celjskih prosvetnih delavcev. Upa, da bodo delavske vzgojno-izobraževalne šole, ki jih bodo v kratkem organizirali v celjskem okraju, dosegle mnogo uspehov in svoj namen.

Težave v celjskem podjetju „Mleko“

V ponedeljek dopoldne je bil v prostorih Okrajne zadrugne zveze v Celju in na pobudo zadrugne gospodarske poslovne zveze širši sestanek, na katerem so vnovič razpravljali o kritičnem položaju v celjskem podjetju »Mleko«. Posvetovanje je vodil predsednik gospodarske poslovne zveze tov. ERNEST ŽVAR, razen tega pa so sestanka udeležili še zastopniki podjetja, sanitarne in veterinarske inšpekcije, Glavne zadrugne zveze Slovenije, obč. ljudskega odbora in podobno. Žal, da se sestanka niso udeležili zastopniki sveta potrošnikov pri podjetju »Mleko«.

Na začetku konference je tov. ŽVAR orisal položaj podjetja »Mleko«, ki ni rožnat. Zastarelost strojne opreme, zlasti pa pasterizatorja, nadalje separatorja, neprimerni prostori, poslovanje s planirano izgubo... vse to spravlja podjetje v položaj, iz katerega se mora v kratkem izkupati, sicer grozi prisilna likvidacija in posledica tega — mesto

ob Savinji bi kljub izredno zadovoljivemu odkupu ostalo brez mleka! Spričo takšnega položaja je tudi konferenca potekala v dosti bolj odločnem tonu, kot pa je sicer običaj za razna gospodarska posvetovanja.

Zaradi dotrajanega pasterizatorja, kolektiv ne more v celoti prevzemati vseh odkupljenih količin mleka, ki znašajo tudi od 12.000 do 14.000 litrov mleka na dan (pred leti le 2000 do 4000 litrov). Vrh tega iztrošeno pasterizator ne opravlja povsem svoje naloge — mleko, ki ga kupujejo celjski potrošniki, je še vedno okuženo! Zraven tega kolektiv niti ne more predelati mleka, ker zaradi slabe opreme izdelki ne dosežajo zadovoljive kvalitete.

Razen tehničnih pomanjkljivosti pa težijo podjetje tudi finančne težave. Le-te se kažejo predvsem v tem, da je prodajna cena za liter mleka za 4,14 dinarjev nižja od lastne cene. Tako posluje podjetje že z naprej planirano izgubo, samo zato, da s povišano ceno ne bi napravilo pritiska na celjske in ostale potrošnike. Vedeti namreč moramo, da celjsko podjetje »Mleko« zalaga s svojim osnovnim artiklom tudi Soštanj in Trbovlje. Zaradi te razlike med prodajno in lastno ceno je kolektiv imel v lanskem letu okoli 700.000 dinarjev izgube, v prvem polletju letošnjega leta pa že 1,6 milijona dinarjev. Zaradi te poslovne izgube prejemajo člani kolektiva že nekaj mesecev nazaj 80% mesečne zasluzke, pa čeprav za te izgube ne nosijo nobenih odgovornosti.

V poročilu tov. Žvara je bilo nadalje poudarjeno, da je Okrajna zadrugna zveza v Celju storila za podjetje že več, kot ji je sploh dolžnost, saj moramo ugotoviti, da je podjetje le samostojna enota. Okrajna zadrugna zveza je v lanskem letu posodila kolektivno okoli 14 milijonov dinarjev za nakup kamionov. Razen tega je tudi pripomogla, da se je odkup mleka znatno izboljšal, tako da v mestu Celju ni bilo več občutiti pomanjkanja mleka. Zadrugna zveza je tako odločilno vplivala na izboljšanje proizvodnje mleka. Kakor kažejo poročila, pa vzporedno s tem razvojem ni šla maloprodaja.

V novo šolsko leto

S petim septembrom so zopet oživel naš šolski zavodi. Počitnice so pri kraju, naše učilnice so sprejele mlade, spočite in veselo razpoložene goste — našo zdravo šolsko mladino.

Razumljivo je, da so v največjih skrbih starši, ali bo mladina v šolah uspevala ali ne. Srečni so tisti, ki že z nekako gotovostjo računajo, da s šolanjem otrok, mladincev in mladink ne bodo imeli posebnih težav. Kaj pa ostali? V tesnem stiku z vzgojitelji, na roditeljskih sestankih, z udeležbo na vzgojnih predavanjih pa še s poučno revijo »Mladi svet« se da doseči mnogo. Zelo uspešno delujejo tudi društva prijateljev mladine. Priporočljivo je, da se ustanovijo v vsakem šolskem okolišu.

krivici očitamo, da se predvsem lo-tevajo materialnih vprašanj. Te trditve so čisto prepašalne. Mnogi šolski odbori že proučujejo celotno vzgojno problematiko. Materialne osnove so urejene z našim družbenim planom. Če doslej še nismo uspeli podpreti naše šolstvo tako, kakor bi bilo v skladu z našim splošnim napredkom, bo to storjeno v bodoče.

V stremljenju za večjo proizvodnjo in večjo storilnostjo prerači pozabimo, da je k temu potrebna smotrna vzgoja, ki se začne že v otroškem vrtcu. Tu je začetek zaželenosti storilnosti.

Mladini in staršem, vzgojiteljem in odborom družbenega upravljanja želimo v novem šolskem letu mnogo lep-pih uspehov.

Počitnic je konec — šolske klopi so se spet napolnile

Moša Pijade:

Pokrajinski listi so živi organi borbe za izgradnjo socializma

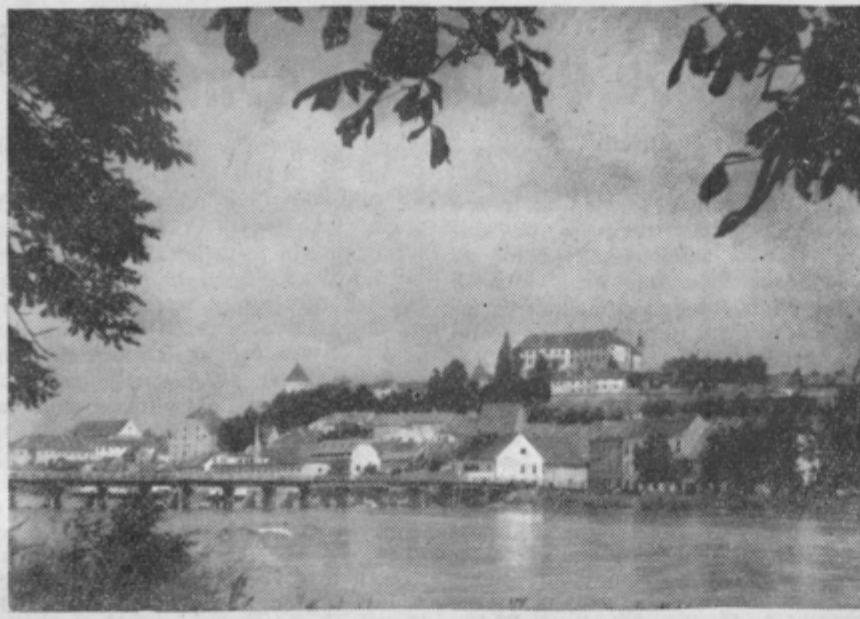
Vem, da izhaja v vsej Jugoslaviji okoli dve sto lokalnih časopisov. Poznam jih le nekoliko. Vežani so na neko mesto, okraj ali na posamezna podjetja. Ni težko najti pri lokalnem tisku pomanjkljivosti, jaz mu ne bi rad preveč zameril, posebno ne tam, kjer mu ni nudila širša in morda tudi ožja skupnost nobene pomoči. Nasprotno, teh nekaj lokalnih listov, ki jih slučajno dobivam, bi prej zaslužilo priznanje. Trdim, da se ljudje, ki izdajajo in urejujejo te liste, trudijo, da govorijo o stanju in problemih svojega kraja, da so ti listi aktualni, živi in zanimivi, a služijo socialistični izgradnji ljudi, katerim so namenjeni.

Morda so tudi takšni lokalni časopisi, ki slabo odgovarjajo svojim nalogam. Toda prepričan sem, da je nivo vsaj večjega šte-vila lokalnih listov danes že takšen, ki opravičuje upanje, da bodo dosegli dostojno višino in našli bralce še izven kraja, za katerega izhaja časopis.

Vem, da to ni lahka naloga. Lokalni tisk, pisan za bralce dočlenega ožjega področja ima svoje posebne naloge in ne more biti kopija tiska splošnega značaja. Ni lahka naloga pisati za določeno ožji kraj in se obenem ne odcepiiti popolnoma od splošno jugoslovanskih prilik in problemov, ne toliko v pogledu informiranja bralcev o njih, tem-več še v tem, da se lokalni problemi ne gledajo v popolni izoliranosti od splošnih problemov skupnosti. Poleg tega so lokalni časopisi večinoma tedenski ali štirinajstnevni, nekateri so celo mesečni, tako da zahteva tudi to poseben način urejanja in pisanja, pri čemer je vedno borba s prostorom.

Lokalni listi so nam potrebni kot živi organi borbe za izgradnjo socializma, za razvijanje socialistične zavesti ter za pravilno vzporejanje lokalnih interesov s splošnimi interesi naše socialistične skupnosti.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pogled na lepo mesto ob robu Ptujkega polja — Ptuj (Beri članek Gospodarska manifestacija v Ptuj!)

pogled po

KJE JE KLJUČ ZA REŠITEV?

Nekaj obrobnih pripomb na račun dobrih in slabih davkoplačevalcev

Ko je Perikles stavil spomin padlih atenskih vojakov, je ponovil večno novo staro resnico, da ni hudo izgubiti dobrino, ki je človek še ni okusil, bolj le izguba stvari, ki se jih je navadil. Pri Suezu se je ta resnica spet izkazala. Podoba je, da se francoska in angleška vlada ne moreta sprizgajati z nacionalizacijo prekopa in da je vsaj del vplivnih činiteljev za oboroženo akcijo zoper Egipt, če Egipt ne bi pristal na tak režim prekopa, za kakršnega se je izreklo 18 držav od 22 na londonski konferenci. Odbor petih, ki naj bi v Egiptu Naserja prisilili, naj se temu diktafu vda, menda nima pooblastil za pogajanja, marveč le prinaša diktat. Vendar svetovno javno mnenje ne računa z vojno prav zato, ker bi ta Angliji in Franciji ne prinesla na Srednjem vzhodu izgubljenega ugleda in položaja, marveč še večjo izgubo in vrag vеди kaj še vse. Tudi če bi obe floti z oporišča na Cipru in v Severni Afriki okupirali Egipt, je malo verjetno, da bi lahko krotili arabski svet. Doba pacifičističnih pohodov, s katerimi je paradiral kak Kitchener, je že mimo, čeprav ni rečeno, da kak Harding ne bi mogel začasno uspeti v pomirjevanju Centralne Afrike, medtem ko prav nič ne kaže, da se mu bo to posrečilo tudi na Cipru.

Ciper je zdaj že tesno spojen in vpleten v suezski problem. General Harding je že podpisal odlok, po katerem se bodo na Cipru lahko zgnete vojske Avstralije, Pakistana, Nove Zelandije, Ceylona, Kanade, Južne Afrike in ZDA, francoska vojska pa se je tam že usidrala in si ustanovila tam še svoja vojaška sodišča. — Razume se, da je vse to več kot nedolžna vojaška parada vojaškega bloka, ki si je med drugimi zastavil tudi nalogo ohraniti po možnosti kolonialne privilegije, naj bodo še tako preživeli. Zgodovina pa bo z užitek zapisala, da so bili v tem procesu spet Grki tisti mali narod, ki se je — kakor nekoč in sivi davni Peršanom — upri Angležem in Turkom, zavedajoč se svojih nacionalnih pravic, ki jih na Cipru ima. Angleži pa tudi Francozi naj bi malo pobrskali po antični zgodovini in morda prebrali še omenjeni Periklesov govor, kjer pravi o Grkih: »Mi si pridobivamo prijatelje ne s tem, da jemljemo, ampak s tem, da dajemo; kdor pa daje, je zanesljivejši prijatelj mimo tistega, ki jemlje. Mi smo tudi edini, ki pomagamo ne glede na levo in desno in ne da bi računali na dobiček, temveč iz zaupanja, ki ga daje svoboda.« Francoska in angleška politika nasproti Aziji in Afriki bi se ob Periklesu res lahko marsikaj naučila! Vendar nam ne kaže drugega, kakor da se držimo na vrhovih upanja in ne na valovih malodušnosti. Upajmo, da bo šla oblast boljše in last brez boja, brez vojne groze in škode. Boljši pa je tisti, kateremu gre last in oblast po naravni pravici.

Grki terjajo, da pride zadeva Ciper pred OZN. Če ne bo prišla in če pride do vojnega spopada na Srednjem vzhodu, potem OZN ne bo pomenila nič. Podobno pa je z Alžirjem. Francija je že nekoč pokazala da šteje Alžir za svojo interno zadevo in da ne prenese, če bi jo pretresali pred OZN. A prav tu je kleč, mimo katere je treba iti. Francoski rezident Lacoste pravi, da se bodo v Alžiru pogajali šele, ko bo mir. Z drugo besedo: Alžircem ne priznajo osnovnih pravic.

Na Daljnem vzhodu se je pri pogajanjih med SZ in Japonsko spet pokazala nepomirljiva nestrpnost med obema tihomorskim velikanimi. Pogajanja so se razbila, ker so zmes posegla ZDA. SZ je napram Japonski sicer na boljšem, vendar ji ni vseeno, če do normalizacije ne pride. ZDA groze, da bodo odškrmile del japonskega ozemlja otok Okinavo, če bi Japonci popustili SZ pri Kurilskih otokih. SZ ponuja Japonski tisto, kar najbolj rabi — razširjeno trgovino, ribolov v Ohotskem morju in druge gospodarske koncesije, brez katerih se azijska Prusija le težko prebija s svojim stomilijonskim narodom.

V Evropi — na Zapadu nič novega. Zapadna Nemčija se oborožuje v hitrem tempu, medtem ko »gostujoče« armade ZDA, Anglije in Francije počasi pakirajo. Nemška Lufthansa je vzpostavila redno zvezo z glavnimi mesti na Srednjem vzhodu, tudi s Teheranom, blizu katerega so pred kratkim odkrili enega najmočnejših vrelcev nafte. Glede prepovedi KP Nemčije pravijo v Bonnu, da jo je prepovedalo neodvisno ustavno sodišče in da se je sama izločila iz nemške skupnosti. Tega seveda v Bonnu ne povedo, da so vsi sodniki tega sodišča bili ugledni nacisti in celo vojni zločinci. To tam ni več zanimivo. Pa, ker smo že začeli z antično modrostjo, še končajmo z njo in to z Demokritovo, ki je dejal, da se sposoben in nesposoben mož ne pozna samo po delu, temveč tudi po tem, kar hoče.

Ni nobenega dvoma, kaj hočejo taki sodniki. Toliko da ne posnemajo Sing Man Rija, ki je pred kratkim izjavil, da za zdaj še ni izdal povelja, naj se Severna Koreja osvobodi, ker meni, da mora priti do skupne akcije zoper komuniste. Niti oni niti ta se niso od zgodovine prav nič naučili. T. O.

Na nekem nedavnem zborovanju hmeljarjev izrečene besede so mi dale povod, da pišem te vrstice. Ob tej priliki je bilo čuti med razpravo približno tole: »Pošljimo resolucijo v Beograd, da bi nam znižali dopolnilno dohodnino za hmelj.« — »Hmezad vodi slabo finančno politiko, ker je izplačal premajhno akontacijo za hmelj.« — »Občina naj bi odgodila plačevanje dopolnilne dohodnine hmeljarjem za nekaj časa.«

Vse te besede so imele namen prikazati, da hmeljarji trenutno nimajo denarja ter da je treba s plačevanjem dopolnilne dohodnine počakati do takrat, ko bodo prejeli denar za prodani hmelj.

Kako je v resnici s to stvarjo? Večinoma je to tarmanje na splošno izvitvo iz trte in neutemeljeno. Poglejmo, zakaj?

Dopolnilna dohodnina v žalski občini, kjer je hmeljarstvo najbolj razvito, predstavlja le 4 % od vsega izkupička, ki ga bodo letos hmeljarji prejeli za hmelj. To ni velika vsota in jo zmore plačati skoraj vsak hmeljar. Morda je okrog 10 % hmeljarjev, manjših posestnikov, ki trenutno tega plačila ne zmorejo. Toda to so le osamljeni primeri in jih je treba zato tudi tako obravnavati, ne pa obešati na velik zvon, da se hmeljarjem godi krivica. Tako godrnjajo po navadi najbolj tisti, ki nimajo za to niti najmanjšega vzroka.

In končno, ali ne bi bil to oportunistem, da bi z nekakšnim pošiljanjem resolucij reševali ta problem, saj rešitev ni v tem. Z resolucijami se ne bo stanje izboljšalo, marveč le z boljšo in večjo proizvodnjo.

Napram kmetovalcem veljajo ista načela kot so v veljavi v industriji. Tako je tudi prav in socialistično. Povsod v gospodarstvu velja načelo: Le večja storilnost in boljša in večja proizvodnja sta ključ za rešitev našega standarda. To hočem poudariti prav zaradi tega, ker je bilo čuti tudi besede, da bodo namesto razširitve hmeljskih nasadov marsikje raje izruvali hmelj, ker se jim pod takšnimi pogoji gojitev te kulture ne izplača. Naivneži bi morda v prvem trenutku temu še prikimali, toda gospodarski račun kaže drugače. Priznati je treba, da so stroški gojitve hmelja res veliki, vendar se ob dobrem sodobnem kmetovanju in ob podpori združne organizacije, ki nudi izdatno pomoč hmeljarjem, gojitev hmelja še vedno zelo izplača. Saj je ta kultura na velikih površinah, pri racionalnem obdelovanju in ob skrbi za dobro kakovost, za savinskega hmeljarja najbolj donosna. To so dejstva, ki jim ne kaže oporekati.

Vse drugače pa je seveda na malih

površinah, kjer pridelajo le nekaj škafov hmelja in se ta je slabe kvalitete. Za take kmetovalce pa je menda res najbolje, da ga izrujejo, ker bodo sicer imeli izgubo. Povsod, kot v industriji tako v kmetijstvu ni sentimentalnosti. Tako zastarela ali zanemarjena proizvodnja je obsojena prej ko slej na propast. In tako je tudi prav.

Na kraju zaradi ilustracije še nekaj besed o dobrih in slabih davkoplačevalcih. Večina kmetovalcev izpolnjuje v redu svoje davčne obveznosti. Naj navedem samo dva primera. Na področju krajevnega odbora Tabor je vseh 128 davkoplačevalcev plačalo v enem dnevu vse predpisane takse na proizvajalno sredstva. Na področju gomilske zadruge, ki še ni izplačala akontacije za hmelj, so hmeljarji kljub temu v enem dnevu plačali vso tretjo akontacijo na davek v znesku 1.900.000 din ter 3 milijone din dopolnilne dohodnine za hmelj in občinskih doklad. To je še en dokaz, da lahko plača vsak hmeljar dopolnilno dohodnino na hmelj, čeprav še ni prejel plačila zanj.

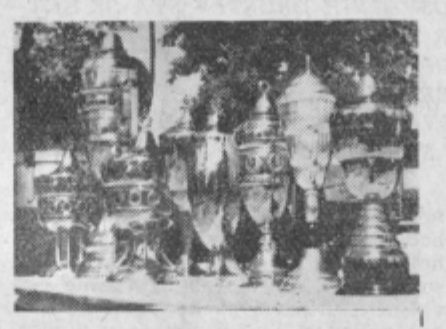
Med davkoplačevalci so tudi taki, ki se radi izmikajo davčnim obveznostim

in zavlačujejo plačilo do kraja. To so po navadi eni in isti ter največkrat dobro situirani kmetje. Tipičen primer med slabimi davkoplačevalci je največji kmet Ivan Ušen iz Sp. Grušovelj na področju krajevnega odbora Sempeter, ki ima okoli 60 metrskih stotov hmelja, za katerega bo letos prejel okoli 3 milijone din. Ta ne plača nobenega davka vse dotlej, dokler ne pride v hišo organ prisilne izterjave. Tako je bilo tudi pred dnevi.

Ko je organ prisilne izterjave zahteval za rubež gotovino, ker se po zakonu najprej zarubi gotovina, mu je žena povedala, da denarja nimajo in ga poslala v sosedno sobo, kjer bi naj izvršil preiskavo. To pa je storila z namenom, da bi med tem časom odnesla kup tisočakov, ki so bili skriti v postelji. Toda izterjevalec je to opazil ter odšel od tega denarja 135.000 din, kolikor je znašal dolg pri davku, in nato napravil komisijski zapisnik. Medtem se je vrnil domov tudi mož in oba z ženo sta začela obdelovati izterjevalca z najgršimi psovkami in celo z grožnjami. Hčerka pa je stekla na postajo Ljudske milice, češ da imajo v hiši tatu, ki je vlomil v omaro in ukradel denar, čeprav je izterjevalca osebno poznala. Za tako početje napram uradni osebi se bodo Ušenovim morali zagovarjati pred sodiščem.

Traktoristi celjskega okraja najboljši

V okviru IV. gospodarske razstave v Ptuj, katere pretežni del je bil posvečen kmetijstvu, je bilo v nedeljo tudi republiko tekmovanje traktoristov. To je bila izredno zanimiva in korist-

Tri izmed njih so prinesli v Celje

na prireditev, saj so gledalci lahko videli kaj pomenijo moderni kmetijski stroji in rokah dobrih strokovnjakov-traktoristov, medtem ko so traktoristi pomerili svoje sposobnosti med seboj. Na tem tekmovanju so sodelovali traktoristi iz vse Slovenije, skupaj 18 ekip.

V vsaki ekipi so bili po trije traktoristi, to se pravi skupaj nad petdeset najboljših kar so jih mogle okrajne zveze poslati in izbrati med moštvo traktoristov v Sloveniji. Jasno je, da je ob takih pogojih bilo zelo težko doseči dobro mesto, kajti vsi so bili enako resni kandidati za najboljša mesta.

Naslov prvakov je bil mamljiv, mamljiv pa so bili tudi krasni pokali, ki so bili vse čas na vpogled v paviljonu »Agrotehnike«. Te pokale so za zmogovalec pripravili: Zbornica za kmetijstvo in gozdarstvo LRS, Glavna združna zveza, OLO Ptuj, »Agrotehnika«, Glavni odbor Ljudske tehnike in drugi. Poleg pokalov so bile pripravljene tudi precej visoke nagrade za zmogovalec.

Tekmovanja so se udeležili večinoma vsi udeleženci ustanovnega občnega zbora Društva kmetijskih strojnolov in traktoristov, ki je bil prejšnji dan v Ptuj, kjer so udarili temelje novemu društvu. Boj za najboljša mesta je bil zelo oster, zato je tem večji uspeh tistih, ki so jih dosegli.

Na tem tekmovanju so se posebno izkazali traktoristi celjskega okraja. S tekmovanja so odnesli v Celje tri pokale. Celjski okraj so zastopale tri tekmovalne ekipe, ki so bile izbrane na zbirnem tekmovanju v okraju samem. Prvo ekipo so sestavljali Kopušar iz Petrovc, Krošlin iz Arje vasi in Teržan iz Zalca. Drugo ekipo, ki je bila na tekmovanju zmogovalna, so sestavljali Ograjenšek iz Zalca, Dolinšek iz Sempetra in Tevžar iz Loč. V tretji celjski ekipi pa so bili Zabukovšek iz Loč, Hočevnar iz Smartnega ob Paki ter Lenič iz Kmetijske šole Šentjur. Druga ekipa, ki je osvojila naslov republiškega prvaka si je priborila izredno lep prehodni pokal Zbornice za kmetijstvo in Gozdarstvo LRS ter pokal v trajno last od glavnega odbora Ljudske tehnike. Tretja celjska ekipa je zasedla četrto mesto.

Izreden uspeh je dosegel kot posameznik tov. Dolinšek iz Sempetra, ki je nabral največ točk in postal republiški prvak ali najboljši traktorist.

Gasilski festival „Bratstva in edinstva“ v Straži - Rogatcu dobro uspel

Po drugem slovenskem festivalu v Mariboru sta OZG Celje in Krapina organizirali obsejno gasilsko prireditev, katere iniciator je bilo prost. ind. gasilsko društvo Steklarne Straža, ki je ob tej priliki proslavilo 30-letnico svojega obstoja.

Dve važni nalogi organizacij SZOL: vključevanje novih članov in redno pobiranje članarine

Poletje se od nas poslavlja in tudi čas dopustov je več ali manj pri kraju. Prihajamo v obdobje, ko bo društveno življenje bolj zaživelo po nekaj mesečnem poletnem premoru, ko so ljudje v mestih in delovnih kolektivih izkoristili vroče poletne dni za dopuste in oddih, na kmetih pa za delo na polju.

Razumljivo je, da se je to odražalo tudi v organizacijah SZDL, ki v tem času niso bile kdo ve kaj delavne. Zato bodo pa sedaj morale krepke zagrabiti za delo. Ena osnovnih in najvažnejših nalog odborov SZDL bi bila, da bi čimprej pristopili k vključevanju novih članov ter da bi napravili red pri pobiranju članarine, ki je v nekaterih organizacijah v velikem zaostanku. To stanje ni nič kaj razveseljivo, predvsem v kmečkih predelih, kjer sta ti dve na videz nepomembni vprašanji dokaj zanemarjeni.

Samo na področju celjske občine je članstvo SZDL padlo od 80 na 74,5 %, ponekod v celjskem okraju pa je ta slika še dosti slabša. Padec članstva v celjski občini je nastal predvsem zaradi priključenih predelov, zlasti v bivši štorski občini. Dokaj slabo stanje je v obrobnih predelih občine (Svetina, Lokrovec, Lopata, Medlog, Babno itd.). Tudi v mestu je opaziti skoraj 10 % padec članstva in to ne zaradi tega, ker se ljudje ne bi hoteli včlaniti. Danes skoraj ne bi več našli človeka, ki se ne bi strinjal s programom SZDL, saj je ta program v korist vsakega poštenega delovnega človeka. Padec članstva je predvsem nastal zaradi nedelavnosti nekaterih odborov SZDL na terenu, ki se ne brigajo dovolj, da bi vključili v članstvo vse poštene in dobro misleče ljudi.

Dosti ljudi je še po naših vaseh, pa tudi v naših mestih, do katerih se ni nihče preprečevalno pristopil, posebno na deželi ne. Do mladine, ki je dopolnila 18. leto, odbori SZDL marsikdaj pozabijo pristopiti in jo povabiti v organizacijo. V Celje pa prihajajo vsako leto novi ljudje, odbori SZDL pa se premalo trudijo, da bi te ljudi vključili v svoje organizacije.

Tudi pobiranju članarine odbori ne posvečajo dovolj pozornosti. Članarine ponekod ne pobirajo po pol leta ali še več ter je tudi v redu ne odvajajo. V tem oziru so zopet najslabši obrobni predeli in vsa odgovornost za tako stanje pade na odbore, saj ni človeka, ki bi ne zmoget plačati tako nizke članarine.

Zato je prva in osnovna naloga odborov SZDL, da ti dve vprašanji uredi takoj v začetku svojega dela, in sicer v jesenskem razdobju. To delo pa ne bi smeli smatrati le za kampanjsko nalogo, temveč kot stalno nalogo preko vsega leta.

Ce bodo odbori SZDL v to akcijo vključili sposobne ljudi, ki znajo k ljudem pravilno pristopiti, uspeh ne bo izostal. Zato naj organizacije SZDL vključijo v to delo svoje najboljše in najsposobnejše ljudi.

Težave v podjetju „Mleko“

(Nadaljevanje s 1. strani)

V končnem delu razprave so udeleženci konference sprejeli nekatere priporočilne sklepe, predvsem za Občinski ljudski odbor v Celju ter za višje zadržne forume. Prvi sklep se nanaša na bodočo ceno mleku. V kolikor bo Občinski ljudski odbor v Celju vztrajal pri tem, da se cena za liter mleka ne sme povišati, potem bo moral prevzeti tudi breme, ki nastane zaradi razlike med lastno in prodajno ceno. V kolikor pa ljudski odbor ne bo mogel sprejeti tega finančnega bremena, potem bo kolektiv prisiljen povišati ceno mleku na najmanj 36 dinarjev, ali z drugimi besedami, kolektiv bo uveljavil ekonomsko ceno mleku. Ljudski odbor bo moral izreči svojo odločitev do četrta, 6. t. m., kajti ko-

lektiv ne more v nedogled prenašati povečanje planirane izgube.

Drugi sklep se nanaša na prošnjo občinskemu ljudskemu odboru, po katerem naj bi le-ta sprejel poročstvo za lansko in letošnjo izgubo, to je za znesek 2,3 milijona dinarjev. V primeru ugodne rešitve te prošnje, bi člani kolektiva znova prejeli redne mesečne zasluzke, sicer pa je pričakovati, da bodo že tako maloštevilni strokovnjaki zapustili kolektiv.

Tretji sklep pa je namenjen višjim zadržnim forumom s prošnjo za odobritev deviznih sredstev, s katerimi bi nabavili potrebno strojno opremo, zlasti pa pasterizator. V tem primeru gre za okoli 10.000 dolarjev, za katere dinarsko kritje pa bo treba denar najti doma.

Okrajna gasilska zveza Celje je na festivalu nastopala s 7 desetlinami v trodelnem napadu, sodelovala pri prostih vajah s sekiricami in mimohodu. Pionirji pa so skupno s hrvatskimi pionirji uspešno izvedli vajo.

V soboto, 25. avgusta, je bila slavnostna seja PIGD Steklarne Straža. Slavnosti so se udeležili najvišji predstavniki gasilske organizacije LR Hrvatske in Slovenije, kakor tudi politični funkcionarji, zastopniki množičnih organizacij okraja Krapina in Celje. Ob tej priliki so prejeli najvidnejši gasilski funkcionarji odlikovanja.

Glavna prireditev pa je bila v nedeljo, 26. avgusta, v Rogatcu na stadionu. Po razvitju prapora OZG Krapina so sledili govori zastopnikov političnih funkcionarjev, zastopnikov gasilskih organizacij, nato pa je bil izveden uspešen nastop, pri katerem so v samostojni točki nastopili tudi poklicni gasilci iz Zagreba. Po mimohodu in izvršenem pozdravu višim gasilskim in ostalim funkcionarjem so gasilci v postrojenih formacijah prekorčili nekdanjo slovensko-hrvatsko mejo, ki je posebno med okupacijo razdvajala dva bratska naroda ter se pred Steklarne v Straži — na veselilnem prostoru — še nekaj časa zadrževali in nato odpeljali na svoje domove.

Menjalni pouk na celjskih osnovnih šolah

Po zgledu Ljubljane in Maribora namerava letos tudi Celje uvesti menjalni pouk na osnovnih šolah. Če kje, velja spet tu načelo, da vsem ljudem nikoli ni mogoče ustreči. Novica o menjalnem pouku na osnovnih šolah je namreč pri mnogih starših, pa tudi pri prosvetnih delavcih samih, naletela na precejšen odpor. Razumljivo je, da se temu ukrepu največ protivijo oni starši, ki so doslej vsa leta svoje otroke pošiljali k dopoldanskemu pouku — prav tako pa tudi oni učitelji, ki so doslej poučevali samo dopoldne. Nasprotno pa so z velikim navdušenjem pozdravili to novost tisti starši, katerih otroci so bili vsa leta žrtve popoldanskega pouka, na drugi strani pa tudi oni prosvetni delavci, ki so že desetletje ali pa več zdrževali utrudljiv popoldanski pouk v neprežračenih razredih.

Res je, da bo ta ukrep tiste starše, ko sta oče in mati v službi od 7. do 14. ure, živo prizadel, saj bosta otroka videla komaj zvečer. In če že vzamemo za primer povprečno nadarjenega otroka, vemo iz lastnih izkušenj, da otrok v osnovni šoli še potrebuje, če že ne pomoči, pa vsaj kontrole pri učenju in pri domačih nalogah. In morda bo popoldanski pouk vplival na manj nadarjenega otroka ravno v izpraševalnih dneh in trimesečju, polletju in ob zaključku šolskega leta. (Menjalni pouk je mišljen tako, da bodo vsi razredi osnovne šole imeli 1 teden dopoldanski, 1 teden pa popoldanski pouk.) Če smo pravični in objektivni, je treba priznati, da bo število »žrtev« nameravanega menjalnega pouka mnogo manjše od števila žrtev dolgoletnega, samo popoldanskega pouka. Saj

Koristno sodelovanje

V preteklih dveh letih so naša prosvetna društva navezala številne stike z društvi drugih naših republik, ki so se odražali predvsem v medsebojnih gostovanjih. Tako smo imeli Celjani priliko seznaniti se s kulturnimi zakladi drugih naših narodov, nasprotno pa so člani celjskih društev poneli našo lepo slovensko pesem v razne kraje naše domovine.

V nadaljevanju prizadevanj za meddruštveno sodelovanje bomo imeli Celjani v soboto, 8. t. m. ob 20. uri priliko prisostvovati v Narodnem domu zanimivemu koncertu, ki ga bosta izvajala tamburaška orkestra prosvetnih društev »Tine Rožanc« iz Ljubljane in »Prešerna« iz Celja. Tamburaška glasba si uspešno utira pot med našo delavsko mladino, ki nima prilike in možnosti učiti se zahtevnejših in dražjih instrumentov. Tudi navedeni koncert, ki ga društvi prirejata na začetku nove sezone, ima namen privabiti čimveč mladine v tamburaške odseke, ki delujejo v Celju (»France Prešeren«, »Svoboda«). Skupni koncert, ki bo v soboto v Celju, bosta društvi izvedli v tem mesecu še v Ljubljani in Mariboru, pozneje pa tudi v drugih krajih Slovenije.

so na obeh celjskih osnovnih šolah stalni popoldanski razredi zajeli malodane polovico vseh učencev. In če bomo že tu izbirali »med dvojnimi zlom«, bomo izbrali pač manjšega!

S tem v zvezi se pojavlja še eno vprašanje: kako se bodo novemu ukrepu o menjalnem pouku podredili razni domovi, Glasbena šola, vajenske šole, ki so v veliki večini vezane na honorarne moči iz osnovnih šol? Kako si bo Glasbena šola uredila urnike, ko ima tudi že precej osnovnošolskih učencev. Prav bi bilo, da bi o tem problemu tudi ti prizadeti spregovorili. Osebnostem mnenja, da je bilo to važno vprašanje v javnosti (vsaj med starši) premalo obravnavano. S tem člankom nameravam sprožiti javno anketo, v kateri naj bi prosvetni delavci ta problem osvetlili še z drugih strani — prav tako pa naj bi te napisane vrstice izzvale objektivno mnenje prizadetih in neprizadetih staršev.

Organizacija ZB Dolgo polje—Nova vas skrbi za otroke padlih borcev

Osnovna organizacija ZB Dolgo polje — Nova vas posveča zadnja leta vso pozornost otrokom padlih borcev. Odborniki se živo zanimajo, kako živijo otroci pri svojih rejnikih, sledijo njihovi vzgoji, pa tudi šolskim uspehom.

Knjižni sejem na I. gimnaziji

Pred vojno so bili po vseh naših gimnazijah ob zaključku ali začetku šolskega leta v navadi knjižni sejmi, kjer so dijaki rabljene šolske knjige prodajali po polovični ali četrtinski ceni od novih učnih knjig. Po vojni pa, ko je ves čas občutno primanjkovalo učnih knjig, smo dijaške sejme povsem opustili.

Ker je letos spet veliko pomanjkanje učnih knjig za gimnazije, se je ravnateljstvo I. gimnazije v Celju odločilo v prvih šolskih dneh prirediti knjižni sejem. Na gimnazijskem dvorišču je bil v dneh 5., 6. in 7. septembra po končanem dopoldanskem pouku pravi sejmski vrvež. Dijaki so spričo letošnje »knjižne krize« vnovčili vse stare knjige. Ustreženo je bilo obema interesoma — dijaku, ki je rabil denar, in dijaku, ki je poceni kupil potrebne in še kar dobro ohranjene knjige.

ličnejše starosti. Odborniki so jim pojasnili pomen te proslave ter jih nato še obdarili s praktičnimi darili in pogostili.

Osnovna organizacija ZB Dolgo polje — Nova vas namerava še v letošnji

Partizanski otroci, ki jih je obdarila organizacija Zveze borcev Nova vas

Tako se lahko komisija, ki ima na skrbi otroke padlih borcev na tem terenu, lahko pohvali, da je to leto vseh njenih 16 varovancev uspešno končalo šolsko leto.

Ob letošnjem prazniku — Dnevu borca — si je ta osnovna organizacija ZB zadala nalogo, da bo otroke padlih borcev in žrtev fašističnega terorja pogostila in obdarila. Pretekli teden so z daljšo zamudo, zato pa tembolj efektno praznovali letošnji 4. julij. V terenski pisarni so se zbrali otroci najraz-

jeseni organizirati skupni izlet, kate-rega se bodo udeležile tudi matere in vdove padlih borcev na tem terenu.

TOVARNA »AERO« CELJE
sprejme v službo pisarniško moč s prakso za računovodstvo.
Nastop službe takoj!

STAVKA

AVGUSTA JE MINILO DVAJSET LET, KO JE BILA V CELJSKI TOVARNI EMAILIRANE POSODE WESTEN VELIKA STAVKA. O NJEJ NAM TOVARIS FRANC KAC, KI SE JE JE SAM UDELEŽIL, PRIPOVEDUJE TAKOLE:

Takratna sindikalna organizacija je sklenila z vodstvom tovarne pogodbo, da morajo ravnati z delavci in delavkami človeško in ne kakor s psi. Zahtevali smo povišanje urne plače na tri dinarje petindvajset ter letne dopuste, ki jih predpisuje zakon. Mojstra Kresnika, to smo izrecno zahtevali, se mora prenesti v oddelek, kjer ne bo žensk, ker jih je vedno pretepal in suval. Vodstvo tovarne bi moralo pristati na našo zahtevo, da ne bodo delavci in delavke priganjali k delu in jim delali sitnosti, če so organizirani v sindikalni organizaciji in če imajo v njej funkcijo. Te naše zahteve so podpisali takratni oblastni tajnik Franc Leskošek, zaupnik za tovarno Westen in drugi.

To pogodbo smo predložili Westnu, ki je izjavil, da se je bo držal in jo upošteval ter obvestil mojstre in predelavce, da je ne smejo kršiti. Vendar ni minilo dolgo in pogodba je bila pozabljena. Westen je namreč začel hujskati mojstre naj ravnajo z delavci surovo, kijub temu da so zaupniki vedno opozarjali na pogodbo. Franca Leskoška, ki je bil takrat naš oblastni tajnik, smo obvestili in opozorili na nepravilnosti. Franc Leskošek se je takoj pripeljal iz Ljubljane. V pisarno smo šli z njim vsi zaupniki, da opozorimo Westna na kršenje kolektivne pogodbe. Obljubil je, da bo ponovno opozoril vse mojstre, da morajo ravnati z delavci dostojno, vendar vse skupaj čisto nič ni pomagalo. Potem se je zgodilo nekega jutra...

... da je naša Ogrizkova Mici v omaro sušit posob. Nenadoma pride moj-

šal, zakaj je z njo tako grdo ravnal, je rekel, da je to samo njegova in Westnova stvar. Interveniral sem pri Westnu, da bi poklical Fleka v pisarno. Res ga je poklical. Vprašal ga je, zakaj je z delavko grdo ravnal. Mojster Flek je rekel, da je napravil to na njegov ukaz. Zaupniki smo ga vprašali, če je

to res, tedaj pa se je debelušni tovarnar zadril: »Menda sem jaz šef tovarne in ne Leskošek! Tudi vi nimate tu kaj iskati. Marš ven!«

Vsi so odšli, le jaz sem ostal in rekel Westnu: »Hotel bi, da se pogovorimo.« Zamahnil je z roko: »Pojdite, pojdite...« in odšel v drugo sobo. Ko smo ga iskali po pisarnah, ga nismo našli. Ko smo vprašali direktorja Fajferja, kje bi bil Westen, je rekel, da ne ve in da se z zaupniki sploh ne pogovarja.

Delavci v oddelku, kjer je prišlo do incidenta, so zahtevali od mene, da skličem sestanek v gostilni Amerika, kar se je res zgodilo. Na sestanku smo se menili, kaj naj storimo. Sklenili smo, da bomo v glavnem odmoru, ko je čas za malico, zgrabili mojstra Fleka in ga vrgli na cesto. Drugi dan so ga delavci zgrabili in ga odvedli na cesto. Vrgli so ga na cesto vsega raztrganega, da mu je moral Westen posoditi avto, s katerim se je odpeljal domov. Delavci so odšli nazaj na delo, kot da se ne bi nič zgodilo. Ni minilo mnogo časa, ko je prišla v tovarno vsa celjska policija s Čukom in Korenom na čelu. Majhnemu tovarnarju so pričeli servirati nasvete, kako naj ravnava z nami.

Westen je prišel v emajlirnico in je naročil nekemu mojstru naj me pokliče. Ko pridem k njemu, mi reče: »Sedaj bomo videli, kdo je gospodar v tovarni: Leskošek, zaupniki ali sindikalna organizacija ali sem šef jaz!« Veli mi, naj ustavi prvo peč. Ker nisem hotel, je poklical mojstra, ki je začel zapovrstvo ustavljati peč. Westen je rekel: »Tako, da boste vedeli, kdo je gospodar tovarne!« Potem je odšel. Dal je nalogo, da se ustavi delo v vsej tovarni. Delavci smo ostali v tovarni. Obvestili smo Franca Leskoška, da smo pričeli s stavko.

Leskošek je prišel takoj v Celje. Zmenili smo se, da gremo vsi k tovarnarju, toda ta nas ni hotel sprejeti. Sporčil

„Kad se kačič na magare, ne ti profaljava“

Ko sva s Sandijem prispela domov, naju je čakala pred hišo vsa družina. Vse se mi je zdelo preveč praznično, ko sem prišel. Tudi to sem imel za posledico zaostalosti, čeprav je bilo vse pripravljeno na zelo prijateljski način. Rad bi jim segel v roke, a nisem, ko sem videl, da imajo drugačen običaj. »Dobro utro«, me je pozdravila gospodinja, nato pa je odšla v hišo ter se čez nekaj časa, med tem ko sem se jaz pogovarjal z domačimi, vrnila s pladnjem, na katerem je prinesla na majhnem steklenem krožniku »slatko«, šilce žganja in kozarec vode. (Slatko je med pomešan s sliivami ali kuhano pšenico). Ko sem pojedel slatko in popil žganje, so mi vsi po vrsti segli v roko s pozdravom »dobrodošao«, nato so me šele peljali v hišo. Naprej je šla gospodinja z belo brisačo v roki; čemu, ne vem. Tudi Sande mi ni vedel povedati, kako star je ta njihov običaj in od kod izvira. Pozneje so mi pri vsaki hiši postregli s slatkim in šilcem žganja. Navsezadnje, to ni slab običaj.

Kmalu po deseti uri sem šel s Sandijem na polje, pred katerim bi se bilo vredno odkriti, kakor pri nas pred bezgom, ki mu pripisujejo tolikšno zdravilno moč. A te njive v Bogdancih so res vredne spoštovanja. Pred drugo svetovno vojno je bilo to polje nerodovito. Samo tobak in sviloprejko so gojili, a še to je slabo uspevalo. Primanjkovalo je vode, dežja pa tudi po štiri in več mesecev ni bilo. Preko dneva pripeta neznosna vročina, a ljudje se je ne boje. Potrpežljivo vztrajajo pri delu, saj vedo, da bo njihov trud bogato poplačan.

Dočim pred vojno ni bilo mogoče dobiti v tej vasi nobenega dela, niti za 5 dinarjev na dan, brez hrane, je sedaj precejšnje povpraševanje po delovni sili, kajti vas se je po osvoboditvi popolnoma spremenila. Kmetje so se združili pri delu, država je prispevala denar in zgradili so mogočen, skoraj dvanajst kilometrov dolg kanal za umetno namakanje, po katerem se pretaka vsak dan na sto tisoče litrov vode iz Vardarja. Po nekaj letih se je prej pusta dolina spremenila v en sam skrbno negovan vrt.

Za njihovo vneto pri delu se je začela zanimati republiška vlada v Skoplju. V Bogdance so poslali več skupin kmetijskih strokovnjakov, da bi organizirali proizvodnjo hortikultur, pred-

vsem paradižnika in paprike, ki dozori že koncem maja ali v prvi polovici junija. Toda kmetje so kazali proti temu precejšen odpor. Bolj jih je mikalo gojenje tobaka, riža, sviloprejke in sadnega drevja. Vendar so se našli ljudje, ki jim ni bilo mar za trud enega leta, če bi propadel, ko so se odločili za prvi poizkus s saditvijo paradižnika in paprike. Seme so dobili iz Francije in Bolgarije. Nestrupno so pričakovali pomladi. Uspeh ni izostal. Izredno milo podnebje in smotno namakanje sta pripomogla k obilni letini. Paradižnik je dozorel konec junija, prav tako paprika. Kupcev je bilo več kot preveč, za njihove proizvode pa je prišla kmalu naročila tudi iz inozemstva, predvsem iz Nemčije, Avstrije in Svice. Čim so ljudje videli, da paradižnik in paprika dobro uspevata in da je za tema kulturama predvsem na tujem trgu veliko povpraševanje, so se kmetje takoj preorientirali na gojitev teh proizvodov. Danes vidite ogromne njive, posajene s paradižnikom in papriko, vmes pa rastejo murve, marelice in hruške. Sade tudi tobak, riž in lubenice, ki jih zaradi zgodnje dozoritve v inozemstvu dobro prodajo. Zdjaj kmetje kar tekmujejo med seboj, kdo bo zasadil več sadik paprike in paradižnika, da bo ob koncu leta finančni uspeh čim večji. Država je zgradila v vasi ogromne skladišče, v katerem odkupujejo za druge vse kmetijske pridelke.

Navedel bom zelo zanimiv primer srednjega kmeta Barđarovskega, ki ima nekaj manj kot štiri hektare obdelovalne zemlje. Proizvodnjo hortikultur skuša na svojem posestvu vsako leto povečati. Letos na primer je posadil 7000 paradižnikovih in 7000 paprikinih sadik. Računa, da mu bo vsaka sadika dala okrog štiri kilograme paradižnika, paprika pa tri kilograme. Torej bo pridelal letos 28.000 kilogramov paradižnika in 21.000 kilogramov paprike, kar bo vse z lahkoto prodal kmetijski zadruzi. Cena prvemu paradižniku je nihala od 150 do 200 dinarjev za kilogram, paprika pa od 100 do 150 dinarjev. Cena paradižniku pa v največji sezoni ne pade nikoli izpod 30 dinarjev in paprika 50 dinarjev za kilogram, kajti pridelek je zelo kvaliteten in še dolgo ne bo mogel zadovoljiti vseh potreb oziroma naročil inozemskega trga. Tako bo letos kmet Barđarovski prejel za papriko in paradižnik okrog 2 milijona dinarjev. Poleg paprike proda letno okrog 500 kilogramov tobaka po najnižji ceni 600 dinarjev za kilogram. Za grozdje in marelice pa prejme prav tako letno preko 200.000 dinarjev. V času, ko sem se mudil v Makedoniji, so v kmetijski zadruzi v velikih količinah odkupovali marelice po 25 dinarjev za kilogram. V skladišču jim nato otroci izluščijo koščice, za kar dobe 4 dinarje od kilograma, nato pa jih v posebnih sodih odpošiljajo neki tovarni sadnih konzerv v Skoplje.

Po kosilu sem šel z domačimi po marelice. Otresli so pet dreves in malo več kot v dveh urah smo nabrali okrog 1000 kilogramov marelic, za katere so prejeli 25.000 dinarjev. Naberejo jih v gajbice po približno 30 kilogramov in jih natovorijo na osla, s katerim zno-

sijo svoje pridelke v skladišče. Sploh je osel v Bogdancih zaposlen ves dan. Če greste po cesti, jih neprestano srečujete. Če nimajo kaj drugega nositi, jezdi na njem moški, ženska ali pa otrok. Videl sem, da so na enem oslu jezдили celo trije otroci. Domačini so mu dali posrečeno ime, pravijo mu namreč tramvaj. Pošalil sem se z majhnim Gockom (Jurčkom), ko se je povzpnel na osla, naj gre raje peš, ker osel že tako ves dan prenaša razne stvari sem in tja, pa mi je odgovoril: »Kad se kačič na magare, ne ti profaljava«. (Na oslu si najbolj varen.)

(Konec prihodnjič)

(Nadaljevanje sledi)

Življenje v naši vasi

Gospodarska manifestacija ptujskega okraja

Cetrta gospodarska razstava v Ptuj. ki nazorno prikazuje rast gospodarske dejavnosti ptujskega okraja, je bila iz-

Na razstavi v Ptuj si zadržnik ogleduje trideset operacij traktorja »Ferguson«. Sveder za vrtnanje jam

redno dobro organizirana. Razstava je prav tako pestra, kot je pestro gospodarstvo ptujskega okraja, začenši od poljedelstva na ptujskem polju, indu-

USPELO TEKMOVANJE KOSCEV V SENTJURJU

Pred dnevi so mladi zadržniki Kmetijske zadruge v Kalobju pri Sentjurju organizirali tekmo koscev in grabljic. Kljub slabemu vremenu je bila udeležba zadovoljiva. Po tekmovalstvu so zmagovalcem razdelili denarne nagrade ter praktična darila.

Aktiv mladih zadržnikov je pod vodstvom Kmetijske zadruge v Kalobju organiziral že več strokovnih predavanj v Primožu, na Kmetijski šoli v Sentjurju, izvedli pa so tudi poučno ekskurzijo v Savinjsko dolino, kjer so si ogledali nekaj naprednejših kmetijskih gospodarstev.

strije, sadjarstva, živinoreje, perutninarstva, obrtnišva ter vinogradništva na pobočjih Haloz in Slovenskih goric. Razstava je bila v šolskih prostorih in na prostranem dvorišču, ki je merilo poldrug hektar. Na tem zemljišču so nazorno pokazali najboljše kulture na majhnih njivcah in parcelah. Med kulturami pa so razstavljali moderno kmetijsko mehanizacijo, ki jo je pokazalo združeno trgovsko podjetje »Agrotehnik«. Na tem prostoru so obiskovalci lahko videli najrazličnejše kmetijske stroje, od kombajna, ki je izdelan za izrazito slovenske prilike, traktorjev, plugov za rigolanje, do malih kultivatorjev in drugih strojnih naprav, katerih število se na oko ni dalo prečniti. Omenjene stroje so razstavljali na željo obiskovalcev tudi pokazali med pogonom, objasnjevali njihovo uporabo in vrednost. »Agrotehnik« je pokazala, razen nekaj izjem,

samo take stroje in kmetijske naprave, ki so za slovenskega kmeta najbolj pripravni.

Na zunanem razstavišču je bil poleg tega urejen tudi živinorejski oddelk, kjer so si obiskovalci lahko ogledali najbolj izbrano živino, tako goveda, konje in svinje. Del dvoriščnega razstavnega prostora pa je bil namenjen zabavi. Tu so bili razporejeni paviljoni. Izredno privlačen in originalen je bil paviljon haloških vinogradnikov, ki so postavili pravcato haloško viničarsko klet. Nad vsem tem zunanjim prostorom pa je odmevalo klopotanje velikega klopotca. Obisk na razstavi je bil vseskozi zelo velik. V času razstave je razstavišče obiskalo gotovo nad 100.000 ljudi. Med trajanjem razstave so bila tudi razna važna posvetovanja, predavanja in konference tako v okrajnem kakor tudi republiškem merilu.

Obsotelski perutninar

Za gozdom v skriti dolinici ob cesti proti Orlmju stoji še ne popolnoma dograjena hišica, h kateri je prislonežna še lesena baraka. Po dvorišču in v baraki je nenehno vršič, kokodakanje in kikirikanje petelinov. Na dvorišču je precejšnja jata samih rjavih kokoši, med katerimi se šopiri ves rdeč petelin. Cokat možakar pravkar prihaja iz barake z jajčki in svinčnikom v rokah.

»Pozdravljen, tovariš Štus! O, pa vam pridno nesejo vaše putke?« sem ga pozdravil in vprašal obenem.

»O, to pa že. Veste, same štajerke imam in te so za naše razmere in prehranske pogoje najboljše. Vse so čistokrvne štajerke. Hočem izvesti natančno selekcijo, kar mi bo mogoče s pomočjo zadruge. Vidite, za vsako kuro vodim kartoteko in ena mi je v letu znesla 220 jajc, s čimer pa nisem zadovoljen. 250 hočem doseči. Vse, kar ni dobro, odstranim. Če uspem, si bodo tudi ostali nabavili to vrsto kokoši. Posebno se je zanje navdušil šolski upravitelj, ki jih pa tudi pravilno hrani. Hrana je posebno važna za zimsko obdobje. Glejte, posušil sem nekaj mehke tratnice, ki jim bo pozimi nadomestila zelenjavo. E, saj se ljudje zanimajo za moje kokoške.«

»Vam bo že uspelo, ko vidim, da imate veselje in ste iznajdljivi, tovariš Štus,« sem ga mimogrede malo pohvalil.

»O, veselje pa imam. Sploh imam rad take stvari, kjer gre za napredek kmetijstva. Vodim tudi kontrolo mleka po teh krajih. Veste, počasi ljudje opazijo, da je rodovniška vzreja pri živini pa tudi pri perutnini velikega gospodarskega pomena.«

Prav vesel sem bil tega pomenka. Ob takih naprednih kmetovalcih se polagoma prebujajo Obsotelje in le podobni marljivi ljudje bodo s svojim vzornim gospodarjenjem v tej ali oni panogi pripomogli h gospodarskemu dvigu lepe doline ob Sotli. Zeleznica, kateri je že prav v teh dneh bila začrtana pot tudi mimo Podčetrčka, bo nudila še več pogojev, da bodo naši gospodarji lahko proizvajali in tudi prodajali ter imeli stike z naprednimi gospodarstvi drugod. Stric Štus, ki je na svoji skromni krpi zemlje delaven gospodar, si je prvi pridobil skoraj hudomušen naziv, »Obsotelski perutninar«, ki mu pa naj bo v ponos.

Lerud

KMETIJSKO GOSPODARSKE SOLE NAJ BI BILE OBVEZNE

Sestmesečne kmetijsko gospodarske šole pri nas precej hirajo. Nekaj so temu krivi slab materialni pogoji, največ pa dejstvo, da te šole niso obvezne. Da je sicer zanimanje zanje veliko, pa pokaže vsak začetek šolskega leta, ko se prijavi lepo število učencev, potem pa odpadajo, ker obisk ni obvezen. To je škoda posebno tam, kjer so pogoji, da bi te šole lahko prav dobro uspevale.

Sicer pa imamo v našem okraju že precej dobrih kmetijsko gospodarskih šol in se že kažejo dobri rezultati na terenu, ko se mladi obsolventi vključujejo v zadruge in vplivajo na izboljšanje kmetijskega gospodarstva.

Delegacija celjskega sindikalnega sveta v jeseniški železarni

Preteklo nedeljo je odpotovala iz Celja delegacija Okrajnega sindikalnega sveta, v kateri je bilo 29 odbornikov iz področja celjskega okraja, na obisk v jeseniško železarno. V spremstvu odbornikov sindikalnega sveta železarne so si ogledali vse važnejše obrate in oddelke, pri čemer je odbornike posebej zanimal proizvodni proces, izdelovanje posameznih proizvodov, plavži itd.

Ogledali so si tudi tovarniški muzej, kjer je prikazana zgodovina železarstva. Tu so videli vse: od najbolj primitivno izdelanih orodij iz železa pa do današnjih različnih sodobnih proizvodov, kot so n. pr. cevi, žebli, žica itd. Čas ni dopuščal, da bi si ogledali vse podrobnosti, vendar je bilo tudi to, kar so videli, mnogo. Sobota popoldne je bila namenjena za razgovore in izmenjavo mnenj o sindikalnem delu. Delegati celjskega okrajnega sindikalnega sveta in predstavniki sindikata jeseni-

ške Železarne so razpravljali o nalogah in uspehih sindikalnih organizacij, o tarifni politiki, izobraževanju delavcev, premijskem nagrajevanju, o skrbi za človeka ter higijensko-tehnični zaščiti. Pomenili so se tudi o medsebojnem delu in povezavi sindikalnih organizacij z ostalimi političnimi organizacijami, o delovanju organov delavskega in družbenega samoupravljanja ter o strokovnih kadrih in delovnem času. Pomenili so se o dobrih in slabih straneh sindikalnega dela ter o načinu odpravljanja slabosti in napak.

Drugi dan, v nedeljo, so Jeseničani pripravili odbornikom celjskega sindikalnega sveta ogled skoraj vse Gorenjske. Ogledali so si Bled ter njegove znamenitosti, dalj časa pa so se zadržali ob Bohinjskem jezeru. Od tod so se delegati okrajnega sindikalnega sveta odpeljali v Begunje, kjer so položili vence na grobove talcev. Ko so se vrnili, so si ogledali še Golnik. V. L.

„Etol“ v Celju premaguje težave

O tovarni esenc in eteričnih olj Etol, katero poznajo vse industrije živilske stroke, parfumerije, milne industrije in industrije za kozmetiko v FLRJ, vemo Celjani bore malo. Stisnjeni že skoro na periferijo mesta, tiho, brez hrupa, bore se z nešteto težavami, uspešno izvršujejo svoje planske naloge. Mnogi Celjani niti ne vedo, da tovarna obratuje v Ipavčevi ulici 18 (poleg Metke) — in čisto pošiljajo tujca, ki sprašuje po »Etolu« v vse mogoče ulice in zakotja predmestja, prej ko se kdo spomni, da bi iskana tovarna znala biti sosedja bolj poznane »Metke«.

»Etol«, tovarna esenc in eteričnih olj v Celju je edina tovarna te stroke v državi. Ustanovljena je bila že leta 1924 kot podružnica svetovno znane tvrdke Schimmel & Co, ki je imela svoje tovarne v vseh večjih evropskih mestih, svoja zastopstva pa malodane v vseh petih kontinentih. Lastnik podjetja, ki je imelo svoj sedež v Miltitzu pri Leipzigu, je bil Hermann Traugott Tritsche.

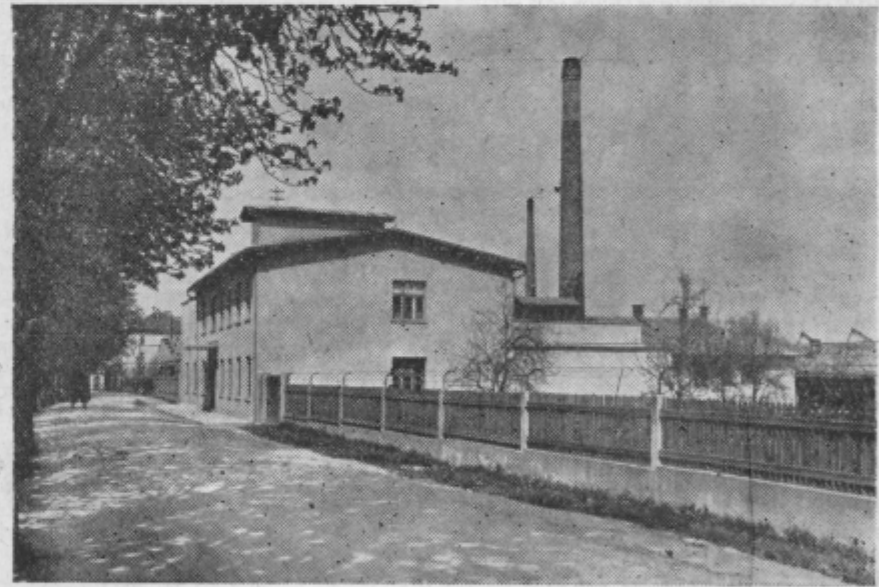
Filijala Schimmel & Co v Celju se je pred vojno v glavnem bavila s proizvodnjo esenc v prehranske namene in s trgovanjem z različnimi eteričnimi olji, z najrazličnejšimi kemikalijami, z živilskimi barvami in barvami za kozmetična sredstva ter različnimi lekarniškimi proizvodi. Od leta 1924—1932 je podjetje dobivalo iz Nemčije in Avstrije v glavnem že gotove proizvode, ki jih je razprodajalo v manjših paketih. Pred

kot danes. Predvsem pa bi že iz požarnovarnostnih razlogov potrebovali nova skladišča za vnetljive stvari. Zal pa podjetje ne more dobiti potrebnih investicijskih kreditov, da bi realiziralo svoj program.

To je ena težava. Poglejmo še druge: Za esence in arome uporablja tovarna Etol 95% domačih surovin, dočim mora za parfumske olja uvažati 70% surovin. Na te surovine morajo plačati isti faktorji, kot recimo naša mleška industrija za gotovo blago. Zato so nedavno vložili na pristojna mesta prošnjo za znižanje tega faktorja, vendar do danes še niso prejeli odgovora. Razume se, da spriču visokega faktorja na uvoženo surovino ne morejo uspešno tekmovati z inozemskimi proizvajalci, ki po kvaliteti prav nič ne prekašajo naših domačih. Če bi dosegli znižanje faktorja, bi lahko pocenili proizvode in osvojili širši trg.

Težave imajo tudi z devizami. Zadnje čase dobijo 70% vzhodnih deviz, s katerimi pa si ne morejo dosti pomagati, ker na vzhodu ni surovin za tovrstno industrijo. Včasih so devize lahko zamenjali, zdaj pa je tudi ta možnost odpadla.

Kaj izdeluje tovarna »Etol«? Poleg najrazličnejših esenc za likerje, limonade, bonbone, peciva, sladole, preko živilskih barv in 160 vrst raznih olj za fino parfumerijo, kozmetiko, za milno industrijo in za razne tehnične potrebe, so v zadnjem času začeli izdelovati tudi čisti amilni alkohol za kontrolo mleka

Tovarna »Etol« v Celju

vojno je imelo podjetje 3—4 delavce in 5—6 uslužbencev. Letnega prometa je bilo za okrog 4 milijone dinarjev.

Med vojno podjetje sicer ni bilo poškodovano, ostalo pa je malodane brez surovin, ker so lastniki pred kapitulacijo Nemčije izvozili večji del surovin v Avstrijo in Nemčijo. Podjetje tako po osvoboditvi skoro ni imelo izgledov za nadaljnji obstoj in je bilo na tem, da se likvidira. Končno je strokovnjakom, ki so bili v podjetju že dolga leta, vendar uspelo nabaviti nekaj surovin inozemskega porekla, ki so se nahajale v različnih skladiščih države. Tako je podjetje pomaloma spet začelo s proizvodnjo v maju 1945. leta in vsako leto vidno širilo asortiman proizvodov. Leta 1949 se je podjetje združilo s tovarno Aero, od leta 1952 dalje pa je postalo samostojno podjetje z nazivom »Etol« Celje.

Od osvoboditve pa do lanskega leta je podjetje delalo v istih prostorih kot pred vojno. Leta 1954 so začeli tovarniške prostore adaptirati, vendar so zaradi nezadostnih investicijskih kreditov morali delo prekiniti. Zgradili so v glavnem le nove pisarniške prostore. Izgradnja novih obrtnih prostorov pa predstavlja za podjetje najnujnejši problem, saj so pred vojno v istih prostorih izdelali 10-krat manj proizvodov

INDUSTRIJSKO PODJETJE S SEDEŽEM V CELJU

razpisuje naslednja delovna mesta:

- 3 kvalificirane električarje,
- 1 visokokvalificiranega električarja (mojster),
- 2 kvalificirana mizarja,
- 2 kvalificirana kurjača za kurjenje parnega kotla.

Nastop službe takoj ali po dogovoru, plača po tarifnem pravilniku podjetja. Kandidat mora imeti odslužen vojaški rok. Poročnice poslati na Upravo lista pod šifro MARLJIV.

Količek za našo tino

„Ali znate same impregnirati?“

Nepremočljivi plašči, vetrni jopiči, nahrbtniki in planinske torbice nam v deževnih spomladanskih ali jesenskih dneh zelo dobro služijo. Če pa smo te stvari že nekajkrat prale, navadno ne drže več vlage in so pravzaprav izgubile praktično vrednost. Zavrčeti pa takih stvari le ne kaže, če je blago še trpežno in celo. Praktična gospodinja se bo opogumila svoj propustni dežni plašč sama impregnirati. Poslušajte, kaj nam svetuje:

Stvari, ki bi jih rade impregnirale, najprej čisto operite, dobro izplaknite in ne ožemajte, temveč jih samo razprostrte obesite na vrstico toliko časa, da voda odteče. Medtem si pripravite milno raztopino — 7litrov mlačne vode in 10 dkg pralnega mila — tako, da milo

nastrgate v mlačno vodo, da se v njej raztopi. Ko se plašč odteče, ga potopimo v to raztopino in pustimo v njej 4 ure. Po tem času plašč vzamemo iz raztopine in ga spet neožetega razprostrimo in obesimo na vrstico, da se odteče.

Med tem pa pripravimo mlačno galunovo raztopino — 7 litrov mlačne vode in 10 dkg galuna v prahu — v katero potopimo plašč spet za 4 ure. Nato ga narahlo splaknemo v hladni vodi in neožetega razprostrimo in obesimo, najbolje na obešalnik, ga z roko lepo poravnamo, da ga ne bo treba

likati in ga pustimo na vrvici, da se posuši. S tem je impregniranje opravljeno in plašč bo gotovo spet držal vlago. Milo in galun se namreč spremenita v netopne soli, zato postane na ta način impregnirana tkanina spet nepropustna za vodo.

Priporočljivo je, da impregniramo v večji posodi, da se tkanina preveč ne mečka in da je osušena ni treba likati. Navedene količine zadostujejo za impregniranje 1 plašča. Če pa impregnirate več ali manj stvari, pazite dobro na sorazmerje dodatka, ker je od tega odvisen uspeh vašega dela.

KAKO SI NA HITRO OSVEŽIMO OBRAZ

Marsikatera, ves dan zaposlena žena, si večkrat zaželi duševnega oddiha in jo zameči obisk gledališča, koncert ali kako drugo razvedrilo. Ves dan je galala, pa je obraz tako utrujen, da jo je strah stopiti pred ogledalo. Temne sence pod očmi, starikeve poteze po licih, okrog ust in brade, skuša pregnati s hladno vodo, pa vse skupaj nič ne zaleže. In če ta utrujeni obraz hoče še neokusno nalčiti, jo je strah pogledati se.

Vendar si lahko pomagata s ceninim sredstvom in z malo časa, da vam bo obraz za slavnostni večer svež ter koža gladka in napeta.

Obraz in vrat si najprej umijte z mlačno vodo in neostrim toaletnim milom. Suhega namažite z raztepenim be-

ljakom, ki naj se na koži suši približno 10 minut. Ko obraz izmijete, ga narahlo osušite in diskretno nalčite. Dobro je, če med osveževanjem obraza ležite, ker med ležanjem mišice na obrazu ohlape in ostre poteze izginejo.

Morda ne boste imele beljaka ta večer pri roki, zato si lahko pomagata tudi z masko iz bele moke. Pripravite si pasto iz dveh žlic bele moke in nekoliko limoninega soka. Moko in limonin sok zmešajte v gosto kašo in si jo namažite na obraz. Po 15 minutah si obraz izmijte in osušite kot v prvem primeru.

Take obrazne maske so zelo učinkovite in porabite za vso »proceduro« komaj 20 minut.

DROBNI NASVETI

Snega ali smetane ne smete mešati v aluminijasti posodi, ker postaneta sivkasta. Boljša je porcelanasta ali pololščena posoda.

Rožine pred uporabo operemo in dobro osušimo. Za tekoče (biskvitno) testo jih povajamo v moki, preden jih primešamo testu. S tem preprečimo, da pri pečenju ne zlezajo na dno.

Pecilni prašek pred uporabo vedno presejemo in ga zmešamo z moko predno ga dodamo testu. Testo s pecilnim praškom naj ne počiva, ker v dotiku s tekočino prašek kmalu izgubi svojo rahljalno moč.

NAJBOLJŠA REKLAMA JE OGLAS v Celjskem tedniku

AGROTEHNIKA

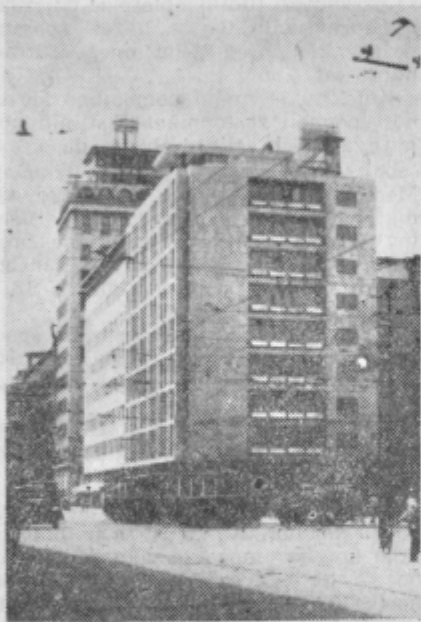
— v službi za napredek kmetijskega gospodarstva

Razvoj našega gospodarstva v socialistični državi zahteva vsestranski napredek na vseh področjih našega gospodarskega življenja. Z napredkom industrije mora stopati v rini tudi kmetijstvo. Naša kmetijska proizvodnja pa je prav tako, kot vsa ostala gospodarska dejavnost, bila v preteklosti zastala. Naturalna proizvodnja, primitivno obdelovanje zemlje, pomanjkanje kmetijskih strokovnjakov, zaščitnih sredstev in ostalih modernih pripomočkov, vse to je zaviralo razvoj naše vasi.

Po osvoboditvi, ko so naši narodi vzeli oblast v svoje roke, je bilo treba najprej obnoviti razdejano in porušeno od vsega tistega, kar je že itak bilo malo. Toda kljub težavam je naše kmetijstvo od leta do leta napredovalo. Naše vasi so vidno spreminjale svoje lice, in kar je najvažnejše, spremenili so se ljudje. V skupnosti je moč, je bilo geslo. Združeni v kmetijske zadruge so delovni ljudje vasi začeli bitko za napredek poljedelstva in ostalih kmetijskih panog.

Napredka kmetijske proizvodnje pa si ni mogoče zamisliti brez moderne kmetijske strojne službe, brez sodobne poljedelske tehnike.

Za izpolnitev teh nalog, je bilo v okviru Republiške zadrzne zveze ustanovljeno trgovsko podjetje »AGROTEHNIKA«.

Stavba Glavne zadrzne zveze Slovenije v središču Ljubljane. V tej stavbi je tudi direkcija »AGROTEHNIKE«.

Centrala v Ljubljani

V eni izmed najlepših ljubljanskih ulic, na Titovi cesti sta dve stavbi, kamor je obrnjena pozornost slovenskih združnikov. Tam, kjer je nekoč stal »Figovec«, poleg palače »Slavija«, je bila te dni dokončana velika stavba, ponos slovenskega združništva — zgradba Glavne zadrzne zveze Slovenije.

V to zgradbo se je ta teden preselila tudi direkcija »AGROTEHNIKE«, ki je bila doslej na Titovi cesti 29, kjer sta tudi trgovina in skladišče.

AGROTEHNIKA — EXPORT — IMPORT
Ljubljana, Titova cesta 29
Telefoni: Hišna centr. 31-305

Centrala v Ljubljani zalaga vse svoje podružnice širom Slovenije z najrazličnejšimi kmetijskimi pripomočki, od mehanizacije, preko strojev, kemičnih sredstev do najdrobnejših predmetov, ki so potrebni sodobnim kmetijskim gospodarstvom.

Centrala »AGROTEHNIKA« v Ljubljani ima prodajni oddelek, agrokemijski oddelek, oddelek prodaje strojev, uvozni oddelek in prodajno rezervnih delov na Gosposvetski cesti 3.

PRODAJA REZERVNIH DELOV za kmet. stroje in mehanizacijo Ljubljana, Gosposvetska cesta 3

»AGROTEHNIKA« je namenjena vasi. Tega se tudi zavedajo, zato smatrajo za najvažnejše, da približajo kmetijsko tehniko čim bližje kmetijskim proizvajalcem. V vseh večjih slovenskih kmetijskih centrih je podjetje ustanovilo podružnice, ki so enako bogato založene z vsemi predmeti, s katerimi razpolaga centralno skladišče v Ljubljani.

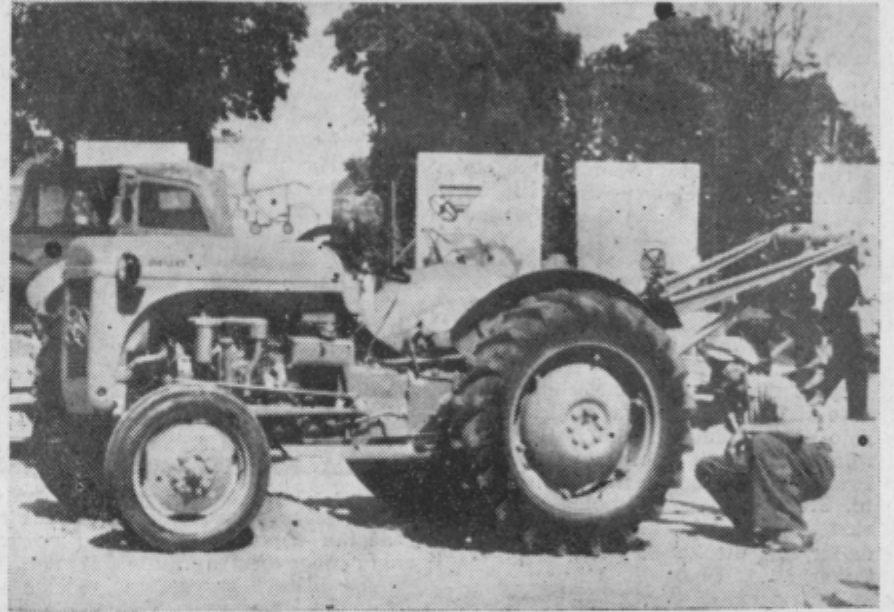
Kmetijska tehnika pod klopotcem . . .

Če si je kdo hotel res ogledati vse, kar danes nudi »AGROTEHNIKA« slovenskim združnikom kot pomoč pri njihovem prizadevanju za izboljšanje kmetijske proizvodnje, je imel izdatno priliko v Ptuj, kjer je letos v okviru Gospodarske razstave bila velika razstava trgovskega podjetja »AGROTEHNIKA«. To ni bila samo razstava, temveč prava manifestacija kmetijske tehnike. Mehanizacija, stroji, naprave, aparati in neposrednem okolju resnične uporabe, vse to je vabilo dnevno velike množice kmetov-združnikov med razstavljenimi predmeti, ki jih nudi »AGROTEHNIKA«. Tu ste lahko videli vse, kar sodobno moderno in vrh tega še socialistično kmetijstvo potrebuje. Izredno razveseljivo je bilo pogledati, da je velika večina teh razstavljenih strojev izdelana v naših domačih tovarnah poljedelskih strojev. Kmetje se kar ločiti niso mogli od traktorjev, kombajnov, večbrzdskih plugov, kultivatorjev, škroplilnic in najrazličnejših pripomočkov, ki ne samo, da nudijo kmetovalcu lažje, temveč tudi temeljitejšo delo med kulturami.

Zares čudovit pogled na to pisano družino teh železnih čudes. Včasih se je oglašil motor in se pomešal s klopotanjem klopotca na visokem steburu. Klopotec . . . Niso daleč časi, ko je bil klopotec poleg primitivnih stiskalnic ena najbolj izpolnjenih »mehanizacij« v Halozah. Se ni dolgo, ko so orali po poljih z lesenimi plugi, danes vleče traktor po več brazd skupaj. Nekoč, pred leti še, so želi s srpi, mltili na cepi in čistili žito s starimi »vejavkami«. Gneča okoli manjšega kombajna, ki hkrati žanje, mlati, čisti žito, veže slamo v bale, je torej razumljiva. In plug, ki rigola meter globoko. Pa traktor »Ferguson«, ki s tridesetimi priključki opravlja vsa kmetijska dela, kar si jih moreš zamisliti. Goseničar, na katerem se poleg imena »Fiat« blešči ime domače tovarne »Zastava«, je močan in gibčen pomočnik vinogradnikov. Okopava, škropi, se »spozna« tudi pri vseh poljskih delih in kdo ve kaj še vse. Potem Baumanov pasterizator, s katerim vsaka vaška skupnost lahko proizvaja sadne sokove, itd. itd.

Levo: Pogled na del razstavnega prostora »AGROTEHNIKE« v Ptuj.

Desno: Kombajn znamke »Massey-Harris«. Sestavljen v tovarni »Zmaj« v Zemunu, ki jih bo začela serijsko izdelovati. Kombajn je izredno prikladen za Slovenijo. Žanje, mlati, čisti in veže.

Traktor »Ferguson«, ki z 30 priključki opravlja vsa kmetijska dela. Ker je za nas izredno prikladen, se bo izdeloval v Jugoslaviji v licenci.

Novoodprta trgovina »AGROTEHNIKA« v Celju

Celjski okraj je kmetijsko izredno močan. To je okraj, kjer v nekaterih predelih že dolgo poznajo vrednost kmetijske mehanizacije, so pa tudi taki, kjer je lesen plug še pred nedavnim dal njivam slovo in se preselil v prostore Mestnega muzeja.

Naše celjsko področje potrebuje vse, kar lahko nudi »AGROTEHNIKA« in »AGROTEHNIKA« ima hkrati vse, kar kmetijstvo našega okraja potrebuje. Prejšnji prostori »AGROTEHNIKE« so bili premajhni, nesodobni. Ko je Okrajna zadrzna zveza obnovila »Zelezodvor« za svoje potrebe, je trgovske lokale v pritličju prepustila v adaptacijo »AGROTEHNIKI«.

Tako je v Celju nastala ne samo ena najmodernejših trgovin s kmetijskimi potrebščinami, temveč tudi ena najlepših trgovin v mestu sploh.

TRGOVSKO PODJETJE »AGROTEHNIKA«
Celje, Stanetova/Cankarjeva ulica
Telefon: 20-74

»AGROTEHNIKA« se zaveda važnosti svojih nalog, zato bo vedno skrb kolektiva tega velikega trgovskega podjetja, da bodo kmetje v njihovih prodajalnah našli vedno vse, kar potrebujejo, predvsem pa dobro blago.

V desetih letih si je »AGROTEHNIKA« pridobila obilo izkušenj. Kolektiv »AGROTEHNIKE« pozna potrebe slovenskega kmetijstva, pozna specifičnost terena, kjer se taki ali drugačni stroji najbolj obnesejo. Danes podjetje ima več takih strojev, ki bi v Sloveniji ne mogli biti uspešno uporabljeni. Vse kar ima na zalogi in prodaja, je prilagojeno našim potrebam. In to najboljše med najboljšimi.

Trgovsko podjetje »AGROTEHNIKA« se s svojimi artikli priporoča združbam, kmetijskim posevkom, ekonomijam in kmetovalcem s svojimi izbranimi proizvodi in jim kliče

Vse za napredek kmetijstva in za socializacijo naše vasi

Vinogradniški traktor-goseničar znamke Fiat. Sestavljen v licenci s tovarno »Crvena zastava«.

Stavba »AGROTEHNIKE« v Ljubljani na Titovi cesti 29. V pritličju trgovski lokali. Zada skladišče

Novo odprti trgovski lokali »AGROTEHNIKE« v Celju v stavbi Okrajne zadrzne zveze na vogalu Stanetove in Cankarjeve ulice

10 John Hershey

HIROŠIMA

OBLJUBE BREZ IZPOLNITVE

Zgodaj zvečer, tistega dne ko je bomba eksplodirala je Japonska vojna ladja obplula vseh sedem hirošimskih rečnih rokavov. Zaustavljala se je ob bregovih, kjer je bilo na stotine ranjenec in beguncem in se končno ustavila tudi nasproti Asano parka. Bil je že mrak. Mlad oficir je na palubi preko zvočnikov objavil ranjenecem in beguncem v parku tolažilno vest, da prihaja vojaška bolniška ladja, ki bo prevzela skrb nad ranjenci.

Pojava urejenega plovnega objekta, miren govor mladega oficirja, predvsem pa obljuba, da pride kmalu pomoč, vse to je kot balzam vplivalo na množico v parku.

Gospa Nakamura je pripravila svojo družino za noč v prepričanju, da bo prišel zdravnik in zaustavil mučno kolcanje, ki ga je povzročila motna in okužena voda.

Sel, ki ga je Kleinsorge poslal, je bil študent teologije in je stanoval v misionarski zgradbi. Do samostana, ki je bil okoli 3 milje oddaljen od parka, je prispel okoli petih popoldne. Sestnajst duhovnikov je reševalo ranjence iz ruševin. Skrbelo jih je kaj je z njihovimi kolegi v mestu, zato so bili vesti, ki jih je študent prinesel, zelo veseli.

Iz palic in desk so hitro naredili dvoje zasilnih nosil in odšli s študentom nazaj v razrušeno področje. Prebijali so se ob reki Ota in so dvakrat morali zbežati pred požarom v njene va-

popeljal ob reki navzgor. Toda kmalu se je spet vrnil. Ko se je vračal, je iz vode potegnili dve dekletci, ki ju je nosila voda, hudo ranjeni. Tako se je mrak hitro spremenil v trdno noč in delo količkaj zdravih še vedno ni prenehalo. Vedno znova so se od reke slišali klici na pomoč in vedno znova so požrtvovalni reševalci hoteli na pomoč. Voda v reki je vidno naraščala. Tuji vročina je bila zelo visoka, verjetno zaradi požarov, ki so še vedno dvigali svoje ognjene stebre proti nočnemu nebu.

TANIMOTO — SAMARITAN

Tanimoto je na pol mehanično sledil klicom na pomoč in tako otrdel spričo tolikšne revščine in strahote, da sploh ni bil več pozoren na iznakažena telesa. Toda dekletci, ki ju je nekaj ur prej rešil iz vode, je vendarle budno stražil. Ena se je začela pritoževati, da jo zebe. Tanimoto jo je pokrtil s svojim plaščem. Mlajša je imela na telesu veliko odprto rano in, ker sta sestrici ležali več ur v slani vodi, so bile bolečine toliko večje. Trepetala je vedno bolj, zato si je izposodil krzno nekega človeka v bližini, toda še preden jo je zavil, ga je že lahko vrnil, kajti dekletce je umrlo. Tanimoto je nadaljeval svojo samaritansko delo. Vozil se je s čolnom ob obali gor in dol in naletel na skupino močno razmrvarjenih ljudi. Vzpodbujal jih je, naj se hitro ukrcajo in istočasno ugotovil, da so vsi silno

CELJSKE LADJICE

STARI GRAD V ZNAMENJU TURIZMA

Celjane prešinja grda novica, da je turistični hram za trto ali gostišče na Starem gradu ob nedeljah neprodušno zaprto.

Véendar ob vohodu slabó životari bifé — nekakšen zasilni lokal, ki poleg tega, da goste spravlja ob živce, modro skrbi za gostinski škandal.

V nedeljo popoldne je zmanjkalo vsega, z izjemo vina, ki bilo je kot juha, ki se na soncu dva dni neprestano za popotnika pari in kuha.

Zato pa želimo, da v tistem bifeju točijo mrzlo ali pa kuhano vino, ne pa da človek s strahom pobegne z neozdravljivim želodcem v dolino.

»SLADKOSNEDNEZ«

V nekem uradu je krasen »gospod«, ki se nekoliko staromodno obnaša, vendar je dober in tako socialen, da v tem še sam sebe prekaša.

V službi je krasen, sijajen uradnik in ne poseduje večjih hib, kakor da včasih do lepega spola ga nagne lep staromodni nagib.

Kakor vsi moški — i on časti, spoštuje lepe žene in s široko, galantno kretnjo jim poljublja pred vsemi roke.

DOMISLICE

— Ko je zakonski par dejansko v položaju, da dobi otroke, ima po navadi že vnuke.

— Najboljše pri šlagerjih je to, da niso dolgo šlagerji.

— Čim starejši je kdo, tem bolj se mu zdi, da je bil v mladosti boljši od »današnje mladine«.

DEFINICIJE

Nogometni navijač: Je človek, ki na 150 metrov vedno bolje vidi, kot nogometni sodnik na dva metra oddaljenosti.

Dopust: To je čas, v katerem razmišljamo, kam bomo prihodnje leto spet šli na počitnice.

Psihiatrija: To je edina »obrt«, pri kateri stranka nikoli nima prav.

OSTI

— Razlika med rokoborbo in plesom je edino v tem, da pri rokoborbi nekateri prijemi niso dovoljeni.

— Vsak, ki ima čas iskati štiriperesno deteljico, čuti potrebo, da jo resnično najde.

DOBRA PRIMERJAVA

— Kadar pridem v podjetju skozi strojepisnico, se mi zdi, da sem Uran, pravi direktor prijatelju.

— Zakaj?

— Ker imam občutek, da se bližam gajgerjevemu števcu. Čim bliže sem, tem bolj ropoče.

je moral s to palico veslati, zato je čez reko zelo počasi napredoval. Nosil je iznakažena telesa v varno zavetje parka, kjer jih je pustil v oskrbi lažje ranjenih sotrpinov. Trikrat je prepelel čez reko ljudi iz te skupine, toda zadnjikrat je v temi tako nesrečno stopil na roko nekega ranjenca, da je začel resno misliti, če njegova samaritanska vnema ni morda bolj v škodo kot v korist. Začelo ga je jeziti in naposled se je domislil obljubljene pomoči in preklinjal tiste, ki so pred urami zdravi pripluli po reki, obljub pa niso izpolnili.

Godba izmed vinskih trt...

Veseli haloški fantje so jo na razstavišču v Ptujju krepko odrezali. To je zabavni kvintet iz Majšperka

Zanimivosti

KAKŠNO PERNATO STRAŠILO?

Ali je morda ročno delo kot okras? Ne. To je posebne vrste kokoš, ki so jo razkazovali na razstavi v Londonu. Njena prednost je v tem, da nima trdega perja, temveč samo puh, jajca pa nese kot druge vrste kokoši.

NIČ SMEŠNIC NA RAČUN ALKOHOLA

V različnih pariških gostinskih lokalih so se pred pedavnim pojavili napisil z gesli: »En apiritiv več in s tem že storiš nekaj za starostno podpiranje«. V Franciji namreč finansirajo izdatke za starostno pomoč in druge fonde z denarjem od povečane obdavčitve alkohola. Proti te vrste humorju v gostinstvu so se dvignili protesti. Policijski prefekt je zategadelj moral zabraniti izobešnje takih lepakov.

V PUŠČAVI SO UKRADLI ŽELEZNICO

Egiptovska policija je morala aretirati nekega železniškega uslužbenca, ki je namreč s skupino beduinov v zahodnem delu puščave kratkoma prodal nek odsek železnice. V prodajni pogodbi se je klavzula glasila zelo enostavno: za eno vožnjo 10 egiptovskih funtov, ali približno 100 frankov. Novi lastniki železnice so službovali kot vlakovodje in kondukerji. Le-te je policija aretirala v trenutku, ko so potnikom na »svoji« železnici prodajali vozne listke. Res zanimivo, kaj vse si še ljudje umišljajo!

EKSPLOATACIJA LIVARSKEGA PESKA IN LAPORJA ŠTORE

prodaja naslednje osnovno sredstvo:

5-tonske prikolice z vsemi priključki, primerno za predelavo v sedlasti vlačilec ali normalno prikolico. Opremljena je s 4 garniturami gum 9,00 x 20.

Prikolica je v dobrem stanju. Interesentom je na ogled v garaži na Teharju vsak dan od 6. do 14. ure.

love. Blizu cilja so srečali čudno razvlečeno kolono vojakov, ki so se pomikali od središča mesta proti predmestju. Vsi so bili opečeni, pomagali so si s palicami ali pa se naslanjali drug na drugega. Med njimi so se komaj premikali izčrpani in opečeni komji. Reševalna skupina duhovnikov je težko napredovala skozi ta žalosten špalir ožganih teles, skozi šavje debel in vejevja ter dreves, ki jih je popoldanski vihar podrl.

Končno so prišli v park in razdelili vino in čaj. Medtem ko so razpravljali kako bi prinesli najtežje ranjence do samostana, je Kleinsorge poklical Tanimoto od reke kjer je le-ta še vedno mehanično kot stroj prevažal ranjence iz gorečega predela v park. V njegov čoln so položili oba ranjena jezuita in Tanimoto ju je s pomočjo še nekaterih

slabi. Stegnil se je, da bi pomagal neki ženi v čoln. Prijel jo je za roko in potegnil. To, kar se je zgodilo, mu je za kratek čas vzelo vso voljo. V rokah je držal kožo nesrečne žene, ki se je snela z njene roke kot da je rokavica. Za nekaj trenutkov je sedel v čoln, potem pa splezal ven in začel na rokah prenašati ranjence z obrežnega proda v čoln. Kakor da je naenkrat postal spet občutljiv. Videl je težke opeklino po hrbtih in prsih, ljudi, ki jih je nosil. Zjutraj, kmalu potem ko je padla bomba, so bile opeklino ljudi najprej rumenkaste, potem so pordele, in zatekle, zdaj pa so bile temne, zagnojene, od njih pa je vel odvraten smrad.

Voda je neprestano naraščala. Njegova bambusova palica je postala prekratka, d bi se z njo mogel upirati v rečno dno. Ker v čolnu ni bilo vesel,

85

Le vsakih pet ali šest let se je zgodila in tokrat je prišlo. Bil je to Yootin Wetikoo — Vražji veter. Kadar je nastopil, se je zdelo, da so vsi vrabi zemlje pobesneli od želje, da bi upoštoili svet. Bil je ciklon, ki je prišel od severozapada.

Prve bučanje orkana je prišlo pod noč. Kresnica se je z mladici stisnila v svojem brlogu, Blisk pa se je zleknil pred odprtno. Po prvem sunku je sledila mrtvaška tišina.

86

Nato se je pričelo pravo divjanje. Na poti, po kateri je prihrumel orkan, so ležala izruvana in polomljena drevesa. Krasne jelke in cedre so ležale izruvane kakor iveri.

Nad Bliskovim zavetjem se je orkan prav posebno izdivjal. V udarcih vetra je zasiljal Blisk okrog sebe lomljenje vej in nato se je podrla nanj strahotna teža, ki ga je pritisnila k tlom. Slabih pet korakov stran pa je Kresnično ležišče ostalo nedotaknjeno.

87

Pol ure kasneje je bilo vse mirno, kakor da bi orkana sploh nikdar ne bilo. V prvih trenutkih tega molka je zasiljala Kresnica čudno Bliskovo tožbo.

Zagledala je svojega tovariša pod drevsom, takoj je razumela, da si ne more več pomagati. Njeni možgani so delovali skoraj tako kakor človeški. To noč je ure in ure kopala zemljo, da bi odpodila smrt od svojega tovariša, kajti razumela je, da je smrt blizu; z vso dušo se je posvetila težki nalogi.

88

Ob prvem svitu zore je Kresnico začela premagovati utrujenost. V tem najhujšem trenutku se je pojavila pred njo podoba človeka in njegove pomoči. Z zadnjim naporom svojih sil je pretekla Kresnica pet milj, ki so jo ločile od kočee Gastona Rougeta in pred vrati kočee je lajala in praskala, dokler Gaston in Ivana nista skočila iz postelje, da bi videla, kaj pomeni ta hrup. Oba sta presenečena vzkliknila nad tem, kar sta videla, Kresnične noge so pušale krvave sledove na tleh.

